

Opinia

do ustawy o ratyfikacji Protokołu w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonego w Kijowie dnia 21 maja 2003 r.

(druk nr 1140)

I. Cel i przedmiot ustawy

Celem ustawy jest wyrażenie przez Parlament zgody na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Protokołu w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonego w Kijowie dnia 21 maja 2003 r., zwanego w dalszej części opinii "Protokołem".

Protokół został podpisany przez 37 państw, w tym przez Rzeczpospolitą Polską, podczas Ministerialnej Konferencji "Środowisko dla Europy", która odbyła się w Kijowie w dniach 21 – 23 maja 2003 r.

Do chwili obecnej protokół przyjęło 19 państw oraz Unia Europejska. Zgodnie z art. 24 wchodzi on w życie 90 dnia po złożeniu 16 dokumentu ratyfikacyjnego (co nastąpiło w dniu 12 kwietnia 2010 r. po przystąpieniu przez Republikę Estońską).

Zapisy Protokołu zawierają szczegółowe postanowienia dotyczące kolejnych etapów strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 4 Protokołu każda z umawiających się stron zapewnia przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczące oddziaływanie na środowisko, w tym na zdrowie. Ocena taka ma być przeprowadzana dla planów i programów, które są przygotowywane dla: rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa, energetyki, przemysłu (w tym górnictwa), transportu, rozwoju regionalnego, gospodarki odpadami, gospodarki wodnej, telekomunikacji, turystyki, planowania przestrzennego i wykorzystywania terenu – w każdym przypadku, gdy plan lub program wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, o których mowa w załączniku I

do Protokołu. Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, zgodnie z postanowieniami Protokołu, podlegają także te spośród planów i programów wymienionych powyżej, które wyznaczają ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć wymienionych w załączniku II do Protokołu. Jednocześnie strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko mają być poddane inne plany i programy ustalające ramy przedsięwzięć, o ile obowiązek taki nałożony jest przez ustawodawstwo krajowe. Ponadto kryterium określenia w przepisach prawa krajowego obowiązku przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dotyczy tych spośród, wymienionych planów i programów sektorowych, które dotyczą niewielkiego obszaru (skala lokalna), bądź stanowią niewielką modyfikację przyjętych planów i programów.

Niepodlegają zaś Protokołowi plany i programy, których jedynym celem jest służenie obronie narodowej lub obronie cywilnej oraz plany i programy finansowe lub budżetowe.

Protokół określa ponadto zasady udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, w szczególności przy zastosowaniu mediów elektronicznych, jak również wprowadza uregulowania w zakresie sposobu prowadzenia konsultacji transgranicznych, w przypadku gdy realizacja planu lub programu może spowodować znaczący transgraniczny wpływ na środowisko, w tym na zdrowie.

W myśl uzasadnienia do projektu ustawy większość praw i obowiązków wynikających z Protokołu zostało uregulowanych w przepisach ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.), transponującej do polskiego porządku prawnego postanowienia dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Ratyfikacja Protokołu pociąga za sobą konieczność zmiany przywołanej ustawy z dnia 3 października 2008 r., w zakresie wprowadzenia jednoznacznego wyłączenia dokumentów finansowych i służących obronie narodowej z obowiązku przeprowadzenia dla nich strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jak również wprowadzenia przepisu analogicznego do regulacji zawartej w art. 10 ust. 2 lit. b Protokołu, dotyczącej zawartości powiadomienia wszczynającego postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, w szczególności zaś procedury podejmowania decyzji.

Przystąpienie Polski do protokołu nie spowoduje znaczących skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek sektora finansów publicznych, a koszty związane

z funkcjonowaniem Protokołu będą pokrywane z ramach bieżących wydatków właściwych organów administracji.

Należy podkreślić, że w związku z zatwierdzeniem Protokołu przez Unię Europejską, po złożeniu 16 dokumentu ratyfikacyjnego (co nastąpiło 12 kwietnia 2010 r.), wszedł on w życie w dniu 11 lipca 2010 r., stając się wspólnotowym prawem wtórnym wiążącym Polskę i inne kraje Unii Europejskiej. W związku z powyższym, jak wynika z uzasadnienia do projektu ustawy, ratyfikacja Protokołu ma charakter formalny i służy oświadczeniu woli państwa.

Zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 5 Konstytucji ratyfikacja przez Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowej dotyczącej spraw uregulowanych w ustawie lub w których Konstytucja wymaga ustawy następuje za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie. Z tych względów zasadnym jest tryb związania Polski Protokołem.

Opiniowana ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Przedłożona Senatowi ustawa została uchwalona przez Sejm w efekcie rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o ratyfikacji Protokołu w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonego w Kijowie dnia 21 maja 2003 r. (druk nr 3836).

I czytanie projektu miało miejsce w dniu 24 lutego 2011 r. w Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Komisji Spraw Zagranicznych.

Komisje przyjęły sprawozdanie, w którym zaproponowały przyjęcie przez Sejm projektu ustawy w brzmieniu przedłożenia (druk nr 3896).

II czytanie miało miejsce na 86. posiedzeniu Sejmu, w dniu 2 marca 2011 r.

Sejm przystąpił niezwłocznie do III czytania. Ustawa została uchwalona na tym samym 86. posiedzeniu Sejmu w dniu 4 marca 2011 r.

III. Uwagi szczegółowe

Ustawa nie budzi zastrzeżeń legislacyjnych.

Mirosław Reszczyński
legislator